

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: Ondřej Korhoň

Téma a rozsah práce: Povinnost loajality společníka kapitálové obchodní společnosti (49 stran)

Datum odevzdání práce: 5. prosince 2014

Diplomant si zvolil pro svou práci téma povinnosti loajality společníka v kapitálové společnosti. Zvolené téma považuji za velmi zajímavé, neboť se jedná o relativně novou problematiku (o povinnosti loajality se v naší zemi hovoří od roku 2006) a každý příspěvek, který problematiku dále rozvine, je třeba ocenit. Přitom se jedná o téma, které nabízí řadu sporných či nejasných otázek a diplomant tak získává široký prostor pro vlastní analýzu.

Práce je rozdělena do čtyř částí, které jsou doplněny předmluvou, úvodem a závěrem. V úvodu diplomant až zbytečně podrobně přezkoumává povinnost loajality v různých vztazích (právních i mimoprávních); pět a půl strany věnované tomuto vymezení překračuje 10 % rozsahu práce, která je i tak stručná. Následující část (3. kapitola) se sice nazývá „Povinnost loajality, její prameny a úprava v jiných zemích“, prameny práva, které povinnost loajality zakotvují, nicméně blíže nerozvádí. Zahraniční úpravy jsou zmíněny velmi povrchně. Hledáním zdroje povinnosti loajality v České republice za úpravy platné do 31. 12. 2012 se tak zabývá až následující kapitola (4. kapitola). Diplomant zde představuje názory různých akademiků na původ povinnosti loajality a kapitolu uzavírá tím, že „se v souladu s prof. Černou domnívám, že v obecné rovině nebyla před 1. lednem 2014 povinnost loajality společníků kapitálových společností v právním řádu explicitně upravena.“ Přitom ovšem přehlíží, že cílem akademiků bylo odůvodnit povinnost loajality právě proto, že její výslovné zakotvení v právním řádu chybělo. Zároveň je podán přehledný vývoj judikatury národních soudů k popisované problematice, byť by argumentace soudů zasloužila více místa i zhodnocení diplomantem. Další část (5. kapitola) je věnována situaci po rekodifikaci. Ani zde se autor nevyhnul nadbytečnému textu, když se např. zamýšlí nad vztahem občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích (s. 38); obecně je překvapující opakované volání po kodifikaci povinnosti loajality ještě v zákoně o obchodních korporacích. V této části nalezneme i důsledky porušení povinnosti loajality, je jim nicméně věnována pouze minimální pozornost (1 stránka). To považuji s ohledem na význam otázky za zcela nedostačující. Konečně se diplomant zabývá aplikovatelností dosavadní judikatury; i v tomto případě není jeho závěr dostatečně argumentován. Poslední výkladová část (6. kapitola) představuje povinnost loajality společníků v nizozemském právu. Nadbytečný (byť zajímavý) je úvod do nizozemského soukromého práva (s. 46). Za podnětný naopak považuji popis, jak nizozemská judikatura postupuje při rozhodování, zda se jedná o porušení povinnosti loajality či nikoliv.

Cílem práce je podle autora popsat a zhodnotit institut povinnosti loajality v českém prostředí, porovnat ho s institutem loajality v Nizozemí a ze srovnání učinit závěry pro úpravu *de lege ferenda* (s. 15). Tohoto cíle se podařilo dosáhnout pouze zčásti. Diplomant se v převážné části své práce omezuje na popis institutu a vlastní analýze je ponecháno minimum místa.

Kladně hodnotím skutečnost, že se diplomant pokusil do své práce zahrnout i popis problematiky v zahraničních právních řádech. Z práce se však zdá, že se spokojil s poznáním pouze povrchním. V případě německé i americké úpravy navíc směsuje povinnost loajality společníka a povinnost loajality člena orgánu (s. 20 - 22). O nizozemské úpravě je pojednáno výrazně podrobněji, byť i zde by práce snesla rozšíření (např. na úkor úvodního výkladu o nizozemském právu).

Největším nedostatkem práce je již opakovaně zmíněná omezenost vlastní analýzy. Zvolené téma diplomantovi nabídlo prostor pro vymezení a analýzu sporných témat, diplomant nicméně tohoto využil v minimální míře. Příliš mnoho místa je věnováno obecným výkladům (což není s ohledem na stručnost diplomové práce rozumné). Diplomant navíc často přebírá závěry citovaných autorit, aniž by uvedl, proč tyto názory sdílí.

Diplomant v rámci práce zpracovává relevantní zdroje, a to jak literaturu, tak i příslušná rozhodnutí vyšších soudů České republiky. Kladně je třeba hodnotit využití zahraniční literatury. Citace jsou provedeny důsledně a korektním způsobem. U kolektivních děl (komentáře) by nicméně bylo vhodné uvádět, který ze spoluautorů je autorem uváděného tvrzení, neboť počet spoluautorů dosahuje desítek a jejich názory na totožnou otázku se často značně liší. Nedostatky jsou v závěrečném přehledu literatury, kde jsou některá díla uváděna dvakrát (Černá, S.: Obchodní právo 3., Akciová společnost; komentáře Wolters Kluwer k občanskému zákoníku jsou jednak samostatně a jednak - dokonce dvakrát - jako souborné dílo; Havel, B.: Komentář k rozsudku NS ČR).

Diplomant se v práci dopouští řady nepřesností. Například družstvo je rovněž obchodní korporací (s. 36), vlastnické právo k akciím se nenabývá koupí akcií (s. 40), povinnost loajality se nevztahuje na všechny členy právnických osob, ale pouze na korporace (s. 43) apod. K dalším nepřesnostem viz níže uvedené otázky určené pro ústní obhajobu.

Stylistická úroveň diplomové práce je v zásadě dobrá. Autor by se nicméně měl v odborné práci vyhnout „novinářským“ upoutávkám (např. poznámka č. 60). V práci se vyskytují gramatické chyby (rušivě působí zejm. opakované chybné použití velkých písmen, např. s. 20, občas interpunkce, např. s. 14). Nevhodné je rozdílné citování autorů (částečně s titulem, někdy se jménem, jindy beze jména).

Na ústní obhajobě diplomové práce se navrhuji zabývat následujícími otázkami:

- Jaký je rozdíl mezi zákazem zneužití práva a povinností loajality?
- Diplomant v práci uvádí, že „rekodifikace výslovnou úpravou povinnost loajality výrazně zesílila a upevnila.“ (s. 38). Liší se povinnost loajality co do svého obsahu či důsledků porušení (popř. v jiném směru) od 1. 1. 2014?
- Je možné najít situace, kdy povinnost loajality nezanikne ukončením účasti ve společnosti (s. 40)?
- Diplomant uvádí, že základním následkem porušení povinnosti loajality je možná neplatnost usnesení valné hromady (s. 41). To není přesné. Kdy může být důsledkem porušení neplatnost usnesení valné hromady?
- Diplomant uvádí, že dnes by soud situaci popsanou v rozhodnutí sp. zn. 7 Cmo 253/98 řešil pomocí náhrady škody, resp. vyloučení společníka. Toto tvrzení považuji za neodpovídající skutečnosti a navrhuji diskuzi v rámci obhajoby.
- Diplomant uvádí, že přesnější rozlišení následků porušení povinnosti loajality přinese až ustálená soudní praxe. Může soud volit mezi možnými důsledky porušení povinnosti loajality podle svého uvážení?
- Nelze v nizozemském konceptu loajality přeci jen shledat řadu shodných znaků s českým pojetím (s. 52)?
- Jak je to s českým kodexem Corporate Governance (s. 56)?

Přes výše uvedené doporučuji diplomovou práci k obhajobě. Kvalita práce odůvodňuje hodnocení klasifikačním stupněm dobře.

V Praze dne 11. prosince 2014

JUDr. Lucie Josková, Ph.D., LL.M.
oponent diplomové práce